

Verantwoording monitor Gezondheid

15 juni 2026

Onderwerpen monitor Gezondheid

1. Ervaren gezondheid
2. Positieve gezondheid
3. Levensverwachting
4. Overgewicht
5. Bewegen
6. Genotmiddelen
7. Gezondheidsdoelen
8. Vaccinatiegraad

1. Ervaren gezondheid

Bron

Panel Fryslân

Gewijzigd op

15 juni 2026

Frequentie

Tweejaarlijks

Periode

2020-2026

Definities

De drie indicatoren zijn onderdeel van de MEHM (Minimum Europeaan health module).

Ervaren gezondheid

Geeft weer hoe inwoners hun eigen gezondheid beoordelen. Dit oordeel gaat over de gezondheid als geheel en omvat zowel lichamelijke als geestelijke gezondheid.

Chronische ziekte of aandoening

Geeft weer welk deel van de inwoners aangeeft één of meer langdurige ziekten of aandoeningen te hebben. Het gaat om gezondheidsproblemen die langere tijd aanwezig zijn of regelmatig terugkomen.

Beperking in dagelijkse activiteiten door gezondheid

Geeft weer welk deel van de inwoners in de afgelopen zes maanden door een gezondheidsprobleem moeite had met dagelijkse bezigheden, zoals werk, huishouden, opleiding, sociale activiteiten of zelfzorg.

2. Positieve gezondheid

Bronnen

Panel Fryslân

Gewijzigd op

2022

Frequentie

Eenmalig

Periode

2020

Definities

Positieve gezondheid

Een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Deze brede benadering draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

3. Levensverwachting

Bronnen

RIVM

Gewijzigd op

1 december 2025

Frequentie

Jaarlijks

Periode

2000-2023

Definities

Levensverwachting

Het aantal jaren dat iemand van een geselecteerde leeftijd naar verwachting nog te leven heeft onder de veronderstelling dat de sterftekansen per leeftijdsgroep in de toekomst niet zullen veranderen. Gezonde levensverwachting is het aantal jaren dat iemand van een geselecteerde leeftijd naar verwachting leeft in goede gezondheid en zonder lichamelijke beperkingen.

4. Overgewicht

Bronnen

GGD Fryslân Gezondheidsmonitor 18+

Gewijzigd op

1 december 2025

Frequentie

Tweejaarlijks

Periode

2016, 2020, 2022, 2024

Definities

Overgewicht

Respondenten met een BMI van 25 of hoger.

5. Bewegen

Bronnen

GGD Fryslân Gezondheidsmonitor 18+

Gewijzigd op

1 december 2025

Frequentie

Tweejaarlijks

Periode

2016, 2020, 2022, 2024

Definities

Beweegrichtlijnen

Minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. En minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.

6. Genotmiddelen

Bronnen

GGD Fryslân Gezondheidsmonitor 18+

Gewijzigd op

1 december 2025

Frequentie

Tweejaarlijks

Periode

2016, 2020, 2022, 2024

Definities

Rokers

Respondenten die aangeven dat zij weleens roken.

Overmatig alcoholgebruik

Respondenten die gemiddeld meer dan 14 glazen (man) dan wel 7 glazen (vrouw) per week drinken.

Zware drinker

Respondenten die minstens één keer per week minstens 6 (mannen) dan wel 4 (vrouwen) glazen per dag drinken.

7. Gezondheidsdoelen

Bron

Panel Fryslân

Gewijzigd op

15 juni 2026

Frequentie

Tweejaarlijks

Periode

2022-2026

Definities

Gezondheidsdoel

Een verandering die een inwoner wil toepassen om hun gezondheid te verbeteren. Dit kan in de komende 6 maanden zijn of op de langere termijn (in de toekomst). Deze vraag wordt in de maand januari gesteld aan de panelleden.

8. Vaccinatiegraad

Bronnen

RIVM

Gewijzigd op

1 december 2025

Frequentie

Jaarlijks

Periode

2017-2025

Definities

Vaccinatiegraad

Het percentage kinderen in een bepaald geboortecohort dat de gewenste vaccinatioestand volgens het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) vaccinatieschema heeft bereikt. Geen van de vaccinaties volgens het RVP-vaccinatieschema wordt vastgesteld op de leeftijd van 2 jaar.

Bronnen

GGD Gezondheidsmonitor

GGD Fryslân doet elke vier jaar onderzoek naar de gezondheidssituatie van de Friese bevolking door vragen voor te leggen aan inwoners van Fryslân. Voor deze monitor is gebruik gemaakt van data over ervaren gezondheid, chronische aandoeningen, depressie, chronische aandoeningen, bewegen en overgewicht afkomstig uit de Gezondheidsmonitor 18+ (2012, 2016, 2020, 2022, 2024).

Meer informatie: [GGD Gezondheidsmonitor 18+](#)

Panel Fryslân

Panel Fryslân is onderdeel van Planbureau Fryslân en bestaat uit een ruim 8000 leden tellende representatieve groep inwoners van Fryslân die hun mening geven en ervaringen delen over wat er speelt in de provincie. Voor deze monitor is gebruik gemaakt van de vragenlijst Gezond, welzijn en sport (2022) en gezondheidsvragenlijst (2024).

Meer informatie: [Panel Fryslân](#)

Overige literatuur

VWS (2020) – [Landelijke nota gezondheidsbeleid](#)

VZinfo (2024) – [Ervaren gezondheid](#)

VZinfo (2024) – [Roken](#)

IPH (2021) – [Wat is positieve gezondheid](#)

Stoeldraijer (2020) – [Sterfte en levensverwachting](#)

VTV (2024) – [Gezondheid toekomstverkenning](#)

CBS (2024) – [Obesitas](#)

Loket gezond leven (2024) – [Beweegrichtlijn](#)

Rijksoverheid (2024) – [Gezondheid en preventie](#)

GGD GHOR (2024) – [Vaccinatiegraad](#)

RIVM (2024) – [Vaccinatiegraad](#)

Unicef (2023) – [The State of the World's Children](#)

Contact – voor meer informatie of vragen

In deze monitor wordt gebruik gemaakt van cijfers van de Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen van GGD Fryslân. Meer cijfers en informatie over de Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen kunt u vinden op de website van [GGD Fryslân](#). Ook kunt u contact opnemen met het team epidemiologie van GGD Fryslân (epidemiologie@ggdfryslan.nl of 088 22 99 222).

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over de monitor? Dan kunt u contact opnemen met:

Jesse David Marinus

Onderzoeker

jdmarinus@planbureau.frl

06 37 334810